

İnternet sitesi üzerinden verilen aracılık hizmetinin vergilendirilmesi ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-019.01-1457
Tarih	06.09.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-019.01-1457

06/09/2013

Konu : İnternet sitesi üzerinden aracılık hizmeti veren firmanın vergilendirilmesi ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, sahibi olduğunuz internet sitesi üzerinden başka firmaların konaklama, kuaför, yemek vb. hizmetlerinin satışını yapacağınız, söz konusu hizmetleri satın alan müşterilerin cep telefonuna SMS yoluyla kupon gönderileceğini, müşterilerin bu kuponlar ile ilgili hizmetten yararlanacağını, bu hizmetlere ilişkin ödemelerin şirketinize ait POS cihazları kullanılmak suretiyle tahsil edileceğini, tahsil edilen hizmet bedelinden şirketinize ait komisyon tutarı düşüldükten sonra bakiye kısmın müşteriye hizmeti sunan firmaya gönderileceğini belirterek;

- Yapılan bu işlemlerde belge düzeninin nasıl olacağı,

- Hizmeti pazarlanan firmaya komisyon faturası düzenlendikten sonra tüketiciye faturanın kim tarafından düzenleneceği,

- Sitenize müşteri kazandıran üyelerinize ay sonlarında ciro üzerinden prim ödeneceği, hesaplara havale şeklinde gönderilecek primler için gider pusulası mı düzenleneceği, banka dekontlarının yeterli olup olmayacağı,

- Sitenizden alım yapan müşterilere aldıkları hizmetin %10'u oranında diğer alışverişlerinde kullanmak üzere hediye çeki verileceğini, bu işlemlerle ilgili olarak stopaj uygulayıp uygulanmayacağı,

hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

I-KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonundaki ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu; bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Ticari kazancın tespitinde "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesi, gelir veya giderin tahsil edildikleri ve ödendikleri döneme bakılmaksızın miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olmasını ifade eder. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Bunun yanında bir faaliyetin ticari kazanç olarak değerlendirilmesinde işin devamlılık kasıt ve niyetiyle yapılması da önem arz etmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci bendinde belirtildiği üzere, arızî olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar arızı kazançtır. Aynı maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca, maddenin (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerinde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî, ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2013 yılı için 21.000 TL'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanların bu fıkranın bentlerinde yazılı ödemeleri avans olarak ödenenler de dahil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

- Başka firmalarca verilen hizmetlerin (konaklama, kuaför, yemek vb.) kupon düzenlenmek suretiyle internet üzerinden satılmasına aracılık eden şirketinizin bu faaliyetine ilişkin olarak elde edilecek komisyon gelirlerinin tahakkuk ettiği dönem itibarıyla kurum kazancınızın tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

- İnternet sitenize müşteri kazandırdığı için ay sonlarında hesaba havale şeklinde prim ödemesi yapacağınız üyenin müşteri kazandırma faaliyetini arızı olarak yapmaları halinde elde edecekleri kazancın arızı ticari kazanç olarak vergilendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

- Müşteri kazandıran üyenizin bu işi mutad meslek halinde veya süreklilik arz edecek şekilde yürütmesi halinde ise elde edecekleri bu kazanç ticari kazancın genel hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu ödeme üzerinden de şirketinizce vergi kesintisi yapılmayacaktır.

- İnternet sitenizden alım yapan müşterilere diğer alışverişlerinde kullanılmak üzere, aldıkları hizmet bedelinin %10'u oranında sisteme kaydedilmek suretiyle Şirketiniz tarafından verilecek hediye çeki tutarlarının ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler kapsamında değerlendirilerek ilgili dönem kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

- Söz konusu hediye çeki uygulamasında hediye çeki bedelleri üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

II-VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

229 uncu maddesinde; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." ,

231 inci maddesinin 5 inci bendinde, "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.",

232 nci maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (2013 yılı) için 800 TL'yi geçmesi veya bedeli 800 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir."

234 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin: vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zâti eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre;

- Müşterilerinize başka firmaların hizmetlerine ilişkin kuponları bedel karşılığında teslim ettiğinizde, tarafınızca bir mal teslimi veya hizmet ifası söz konusu olmadığından müşteriler adına vergi mevzuatına göre belge düzenlenmeyecektir. Ancak, kuponların süresinde kullanılmaması sebebiyle bedelin tarafınızda kaldığı durumlarda gelir yazılacak bu tutar için müşteri adına fatura düzenlemeniz mümkündür.

- Şirketiniz tarafından internet ortamında verilen söz konusu hizmetler karşılığında üye işyerlerinden alınan komisyon tutarları üzerinden, şirketinizce hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde, kuponların kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın, üye işyerleri adına fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

- Müşterilerin internet sitenizden satın aldığı kuponları kullanmak suretiyle anlaşmalı işyerlerinden mal veya hizmet satın almaları halinde, işyerlerince müşterilere yapılan teslim ve hizmetler için müşteri adına fatura veya ödeme kaydedici cihaz fişi düzenlenmesi gerekmektedir.

- İnternet üzerinden yapılan satışlarda sitenize müşteri kazandıran üyelerinize ay sonlarında yapılacak prim ödemeleri için; prim ödemesi yapılan üyenin vergi mükellefi olması durumunda şirketiniz adına fatura düzenlenmesi, vergi mükellefi olmaması durumunda ise şirketiniz tarafından gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026